TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“Tasdiqlayman”
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
N.X.Raxmankulova _____________
“_____”_________________2020-yil

“ Rangtasvir” fanidan
SILLABUS (ishchi dastur)

Bilim sohasi:	100000- Tabiiy
Ta’lim sohasi:	110000-Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi	5110800 – Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi**:**

Semestr:	1,2,3,4,5,6
Kreditlar soni:	4,4,4,4,4,4

Mashg‘ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr					
		I	II	III	IV	V	VI
Nazariy (ma’ruza)							
Amaliy	320	**60**	**60**	60	40	60	40
Mustaqil ta’lim	340	**60**	**60**	60	50	60	50
Kurs ishi	-	-	-	-			
Jami auditoriya soatlari	320	**60**	**60**	60	60	60	60
Umumiy o‘quv soatlari	**660**	**120**	**120**	120	90	120	90

Лойиҳа

Fanning ishchi o`quv dasturi O’zbekiston respublikasi oliy va o’rta maxsus ta’lim vazirligining 20___ yil “___” __ dagi __ - sonli buyrug’i bilan (buyruqning ___ - ilovasi) tasdiqlangan “Rangtasvir” fani dasturi asosida tayyorlangan.

Tuzuvchilar:

Sh.B.Nazirbekova. - «Tasviriy san’at va uni o‘qitish metodikasi» kafedrasi katta o'qituvchisi

Taqrizchilar: **Xakimov U.B.** – P.P.Benkov nomidagi respublika ixtisoslashtirilgan rassomlik maktabi direktori

S.Bulatov. – - Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti “Tasviriy san'at va uni o‘qitish metodikasi” kafedrasi pedagogika fanlari doktori proffesori

TDPU Texnologik ta‘lim

fakul’teti dekani:

2020 yil “_____” _________________________________ X.Sh.Qodirov

(imzo)

Tasviriy san’at va uni o‘qitish

metodikasi kafedrasi mudiri:

2020 yil “_____” _________________________________ R.Sh.Xalilov

(imzo)

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Kengashining 20__ yil ___ avgustdagi “____” – sonli bayon bilan tasdiqlangan

Лойиҳа

Modul / kurs sillabusi
Texnologik ta'lim fakulteti
5110800 – Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi ta'lim yo'nalishi

Kurs:	Rangtasvir
Kurs turi:	Majburiy
Kurs kodi:	RangTM30022
Yil:	3
Semestr:	1,2,3,4,5,6
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	Amaliy 60 soat
Ma'ruza	Yo'q
Amaliy mashg'ulotlar	60
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Amaliy
Kurs tili:	o'zbek

Kurs maqsadi (KM)	
KM1	Fanni o'qitishdan maqsad-rangtasvir barcha tasviriy san'at turlarining; asosi sifatida kelajakda tasviriy san'at o'qituvchisini rangtasvir fani nazariyasi va amaliy ko'nikmalari bilan qurollantirish, ijodiy qobiliyatini o'stirish, tasviriy san'atga mos bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, hamda pedagogik faoliyatga puxta tayyorlashdan iboratdir.

Kursni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Boshqa kasbiy fanlari qatorida bo'lajak o'qituvchi-rassomlarni tayyorlashda asosiy mezon hisoblanib, u talabalarga amaliy mashg'ulotlar o'tkazish orqali olib boriladi. Shuni ta'kidlash kerakki, amaliy mashg'ulotlar birgalikda qatorida nazariy bilimlar ham bo'lajak rassom-pedagoglarga ularning keyingi pedagogik va ijodiy faoliyatlarida muhim o'rin tutadi.

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jixatidan:
TN1	Rangtasvir asoslarini o'rganish
TN2	Rangtasvir fanining maqsad va vazifalari. Shaklni konstruktiv tahlil

	qilish.
TN3	Rantasvir fanini muhim xususiyati va obrazli ifodalash.
TN4	Chiziqli va havo perspektivasi haqida asosiy tushunchalar**.** Chiziqli va havo perspektivasini qo‘llagan holda qalamchizgi va qoralamalar ishlashni o‘rganish.
TN5	Tasvirlashning turli texnikalaridan foydalanib kompozitsiyalar bajarish.
TN6	Oltin kesim qonuni, kompozitsiya markazi, simmetriya va assimetriya haqida tushuncha.
TN7	Chiziqli va havo perspektivasini qo‘llagan holda qalamchizgi va qoralamalar ishlashni o‘rganish
TN8	Kompozitsiya markazi, simmetriya va assimetriya haqida tushuncha.
TN9	Odam boshining suyagi qurilishi haqida ma’lumot**.**
TN10	Odam boshining qurilishi haqida ma’lumot**.**

Kurs mazmuni	
Mashg‘ulotlar shakli: amaliy mashg‘ulot (A)	
A1	**Xolis fonda 2-3 geometrik jismdan tuzilgan sodda natyurmort ishlash (Grizayl).** Rangtasvir haqida tushuncha. Realistik rangtasvirning maqsad va vazifalari. SHaklni konstruktiv tahlil qilish, rangtasvirning muhim xususiyati va obrazli ifodalash vositasi sifatida koloritning ahamiyatini o‘rganish. Grizayl texnikasi. Axromatik va xromatik ranglarni o‘rganish. Natyurmortda buyumlar shakli. hajmi, yorug‘lik xususiyatlarini bir hil rangda to‘g‘ri aks ettirish. **(**Akvarel).
A2	**Gipsli geometrik jismlardan tuzilgan natyurmortning rangtasvirini cheklangan ranglarda bajarish (Akvarel).** Akvarel bo‘yog‘i haqida tushuncha. Chiziqli va havo perspektivasi haqida asosiy tushunchalar**.** Chiziqli va havo perspektivasini qo‘llagan holda shaklni konstruktiv tahlil qilish, rangtasvirning muhim xususiyati va obrazli ifodalash vositasi sifatida koloritning ahamiyatini o‘rganish Xolis fonda gipsli geometrik jismlardan tuzilgan natyurmortni cheklangan ranglarda tasvirlashni kompozitsiya qonuniyatlari asosida o‘rganish.
A3	**Xolis fonda oddiy shakldagi uy-ro‘zg‘or buyumlardan tashkil topgan natyurmortning rangtasvirini bajarish.** Kompozitsiyani qog‘oz yuzasida joylashtirishni o‘rganish. YOrug‘ soya jihatlarini, rang berish usullarini o‘rganish.

	Kompozitsiyadagi hajmdorlikni, fazoviylikni ifodalash. Asosiy va qo‘shimcha ranglar haqida tushuncha. Sovuq tusdagi bo‘yoqlar xususiyatini hisobga olib kompozitsiyani aks ettirish. Natyurmortga tushayotgan yorug‘lik kuchini aniqlash, ranglarni to‘g‘ri ifoda eta olish. SHakl, hajm va fazoviy bo‘shliqni ranglar yordamida akvareldagi turli texnikalarda tasvirlashni o‘rganish.
A4	**Qisqa muddatda uy-ro‘zg‘or buyumlardan tashkil topgan natyurmortning rangtasvirini bajarish.** Ranglavha haqida tushunchaga ega bo‘lish va amalda tezkor rangtasvirlar bajarish. SHaklni konstruktiv tahlil qilish, rangtasvirning muhim xususiyati va obrazli ifodalash vositasi sifatida koloritning ahamiyatini o‘rganish. YOrug‘ soya jihatlarini, rang berish usullarini o‘rganish. Kompozitsiyadagi hajmdorlikni, fazoviylikni ifodalash
A5	**Kontrast fonda turli shaklli va har hil fakturalii buyumlardan tuzilgan natyurmortning rangtasvirini bajarish.** Rangda jismlarning yorug‘ - soya joylarini belgilab, tus jihatlarini topish YOrug‘ soya joylariga rang berish usullarini o‘rganish. Kompozitsiyadagi hajmdorlikni, fazoviylikni ifodalash. Kontrastlik-tushunchasi haqida nazariy va amaliy ma’lumotga ega bo‘lish.
A6	**Kontrast rangli jismlardan tashkil topgan mavzuli natyurmort ishlash.** Rangda kompozitsiyaning yorug‘ va soya joylarini belgilab, tus jihatlarini topish. SHaklni konstruktiv tahlil qilish, rangtasvirning muhim xususiyati va obrazli ifodalash vositasi sifatida koloritning ahamiyatini o‘rganish. YOrug‘ soya jihatlarini, rang berish usullarini o‘rganish. Kompozitsiyadagi hajmdorlikni, fazoviylikni ifodalash. Rangtasvirni tashkil etish, uni ifodalashda yorug‘lik, shu’la va reflekslar (rang aksi)ning ahamiyatini o‘rganish
A7	**Sovuq tusli ranglardan tashkil topgan natyurmort rangtasvirini bajarish. (Akvarel)** Issiq va sovuq ranglar haqida tushinchaga ega bo‘lish va amalda qo‘llay olish. Iliq ranglar majmuiga bo‘ysundirgan holda natyurmort ifodaviyligiga erishish. Muhit, yorug‘lik manbaini to‘g‘ri aks ettirish. ishni yaxlit bir tusga bo‘ysundirgan holda yakunlash
A8	**Guash bo‘yog‘ida ishlash texnikasi. Sovuq ranglardan tashkil topgan Mikelanjeloning David xaykali ko‘z bo‘lagi**

	ishtirokida natyurmortning rangtasviri Guashda ishlash texnikasi haqida tushunchaga ega bo‘lish va ishlay olish. Rang va tus munosabatlarini aniqlashni o‘rganish. Guash bo‘yog‘ida David ko‘z bo‘lagini ishlash birinchi bosqichi. Natyurmortdagi ko‘za, meva, matolar burmalarini ishlash bosqichi. YOrug‘, soya, blik, refleks, yarim soya, shaxsiy soya, tushgan soyalarini rang orqali ifodalash. Umumlashtirish. YOrug‘likni hisobga olgan holda rang va tuslarini topish orqali ishni metodik izchillikda yakunlash.

Asosiy adabiyotlar	
1	Abdirasilov S.,Tolipov N. “Rangtasvir” O‘quv qo‘llanma, Toshkent, 2005. "Bilim"
2	Tolipov N., Abdirasilov S., Oripova N. Rangtasvir (2-qism). O‘quv qo‘llanma, Toshkent., 2003. TDPU
Tavsiya qilinadigan qo‘shimcha adabiyotlar	
1	Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib intizom va shxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag‘ishlangan majlisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Halq so‘zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, № 11
2	Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, “O‘zbekiston”, 2017 yil
3	Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash- yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi.Toshkent, “O‘zbekiston”, 2017 yil
4	Mirziyoev Sh.M.Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. Toshkent, “O‘zbekiston”, 2017 yil
5	Tolipov N., Abdirasilov S., Oripova N. Rangtasvir (1-qism). Toshkent, 2002. TDPU
6	S.Abdirasilov, N.Tolipov Rangtasvir “Bilim” O‘MKHTM 2005
7	P.Thomas, A.Taylor Drawing, London-2011
8	B.Barber “Full course of the drawing”, Barselona-2014.

Dastur muallifi:	Katta o‘qituvchi Nazirbekova Shahnoza Batirovna

ДОМИХА

E-mail:	saodat_mahkamova@mail.ru
Tashkilot:	Nizomiy nomidagi TDPU, Tasviriy san’at va uni o‘qitish metodikasi kafedrasi

Лойиҳа